

odbijali ob megle, jim zlatili robove, jih obdajali s čudovitim bleskom, a koj spet izginjevali in vse puščali v sivem polumraku.

Ravno je solnce padlo z neba in na zahodu so se poslednji žarki še poigrali med meglami, ko se je cesta spet pričela spuščati navzdol, ob poti se prikazujejo nizke, lesene kočje, moj voznik se obrne nazaj in izpregovori:

„Kožminjce!“

Jaz se zravnam na sedežu.

Torej sva prišla! Na vzhodu že nastopa noč.

Vas je dolga, kot po navadi v teh krajih. Ljudje zidajo namreč hiše najraje ob cesti, za vodo, po obeh straneh, kočjo za kočjo v skoraj neskončni vrsti. Na nekem prostoru zagledam kupolasto rusko cerkev, ki se je od zunaj predstavljala jako lepo.

Pozneje sem izvedel, da so jo morali na vladno povelje postaviti Boniecki na lastne stroške. Gospod je umrl nekje v tujini in hoteli so ga prepeljati domov in pokopati v družinskem grobu. Toda vlada je rekla, da dovoli to le pod pogojem, da postavijo v vasi na lastne stroške novo rusko cerkev.

Ruska duhovščina ima tu precej obširna posestva, katoliški pa je vlada pobrala vse. Nekoč je prišlo

od vlade na duhovnike, naj sporoče, koliko imajo čistih dohodkov od posestev. Gospodje so mislili, da se gre najbrže za kak nov davek, ter so naznačevali kolikor mogoče malo. Vlada je pa odgovorila: „Da ne boste imeli preveč skrbi, vam bomo vzeli posestva in izplačevali toliko letne rente, kolikor pravite, da imate dohodkov na leto.“

Naslednji prizor iz moje vožnje mi je ostal v spominu.

Ko se voziva tako uro za uro po zasneženi in premrznjeni ravani, je postalo menda vozniku dolg čas, ali pa ga je pričela lomiti radovednost. Torej se obrne naenkrat nazaj k meni in prične v svojem maloruskem narečju, v katerega se je vsiljeval vrniti nekaj velikoruskih besed:

„Vi iz Varšave?“

„Da, iz Varšave.“

„Pri vas so prazniki že bili?“

„Da, pri nas so že minili.“

„A tu pa šele bodo.“

„Da, pri vas pa šele bodo.“

„Kako je pa to: V Varšavi je naš cesar in tu je naš cesar, a v Varšavi so prazniki že bili, tu pa šele bodo?“

DVA STARCA

B. DEŠKOVIĆ